

Vlaams
Parlement

vergadering **C137**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 19 februari 2020

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de erkenning van dieren als aparte categorie in het Burgerlijk Wetboek – 1372 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de resultaten van het Europees rapport over het gebruik van proefdieren – 1405 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de slechte Europese score van België inzake dierproeven – 1410 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over proefdieren in ons land die pijn lijden – 1474 (2019-2020)	5
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de positieve lijst voor het houden van reptielen – 1429 (2019-2020)	12
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over dierenasielen in Vlaanderen – 1441 (2019-2020)	15
VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het uitblijven van een verbod op elektrische halsbanden voor honden – 1457 (2019-2020)	18
VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de postbedeling van Frans-talig drukwerk in Zaventem door de vzw Citoyens de Zaventem – 1428 (2019-2020)	21

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de erkenning van dieren als aparte categorie in het Burgerlijk Wetboek – 1372 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Goedemorgen iedereen, de Kamer nam in haar plenaire zitting een vernieuwd Burgerlijk Wetboek aan met als een van de opvallendste wijzigingen de erkenning van dieren als aparte categorie. Tot nu toe bleef het wetboek beperkt tot de dichotomie 'mensen' en 'goederen'. Nu worden levende dieren daar als aparte categorie erkend. Het goederenrecht blijft van toepassing, maar wet- en decreetgeving inzake dierenbescherming is daar nu ook steeds van toepassing.

In de pers werd veel aandacht besteed aan het feit dat hierdoor dieren erkend werden als wezens met gevoelens. Aan de andere kant werpt GAIA (Global Action in the Interest of Animals) op dat de aanpassing van het Burgerlijk Wetboek een stap is in de goede richting, maar nog niet de grondwettelijke verankering van het principe. Een dergelijke grondwetswijziging zou overigens ook Vlaanderen raken, aangezien wij als staatkundige entiteit de mogelijkheid hebben hiertegen verzet aan te tekenen via de alarmbelprocedure.

Minister, welke impact heeft de federale beslissing inzake de erkenning van levende dieren als aparte categorie binnen het stelsel van het Burgerlijk Wetboek op ons Vlaams beleid inzake dierenwelzijn? In hoeverre heeft het deels onttrekken van levende dieren aan het absolute goederenrecht effectieve gevolgen?

Hoe staat de Vlaamse overheid ten aanzien van het eventueel grondwettelijk verankeren van de erkenning van dieren als 'wezens met gevoel'?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De opname van dieren als een aparte categorie in het Burgerlijk Wetboek heeft voornamelijk een symbolische waarde, maar is daarom niet zonder belang omdat daarmee toch wordt aangegeven dat de inzichten veranderd zijn, en dat dieren de status van 'zaak' in de praktijk ontgroeid zijn.

Hiermee volgt de federale overheid, op symbolisch vlak dan, de wetgeving die wij hier in Vlaanderen trachten gestalte te geven inzake dierenwelzijn. In onze regelgeving rond dierenwelzijn is het zo dat we ons richten op de bescherming en het welzijn van dieren als voelende wezens. In tegenstelling tot 'zaken' schrijft de Dierenwelzijnswet aan dieren het vermogen tot een zeker 'welzijn' toe en wordt erkend dat aan hen een bijzondere bescherming toekomt en dit wegens hun vermogen om te lijden en te genieten.

Ik heb aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd om zich te buigen over de vraag: hoe kunnen we dat nog een concretere vertaalslag geven? Hoe kunnen we die symboliek overstijgen? In de praktijk blijft het natuurlijk zo dat dieren onderworpen blijven aan het regime van lichamelijke voorwerpen voor zover er niet via een specifieke regelgeving van wordt afgeweken. Wij doen dat, dus. Ik heb aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd of we niet nog een stap verder kunnen zetten in de concretisering van zulke principes. Wat kan dat betekenen?

Ik geef een concreet voorbeeld. Nu we toch in lopende zaken zijn, kunnen we federaal nog eens kijken naar de problematiek van de politiehonden. Misschien

kunnen we daarrond iets doen. Nu worden ze wettelijk beschouwd als voorwerpen en zodoende kunnen ze geen voorwerp vormen van de regelgeving inzake wettelijke zelfverdediging. Dat zijn concrete zaken waarbij men de wijziging in het Burgerlijk Wetboek kan aangrijpen als een soort kapstok om uiteindelijk te zorgen voor concrete realisaties in de regelgeving. Nu blijft het beperkt tot wat symboliek. Ik hoop dat dat een stapsteen kan zijn om over te gaan naar de concretisering van maatregelen in de regelgeving. Die moeten maken dat dieren een grotere bescherming genieten.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Minister, in onze maatschappij groeit de bezorgdheid rond onze omgang met dieren, en dat lijkt mij terecht. Een moderne samenleving draagt een goede behandeling van alle levende wezens hoog in het vaandel. Vlaanderen is een voortrekker op dat vlak en er zijn al heel wat belangrijke stappen genomen, in een redelijk korte tijdspanne. We moeten dat erkennen.

Die nieuwe categorie in het Burgerlijk Wetboek kan dan misschien voornamelijk symbolisch zijn, maar ik denk dat het toch een heel belangrijk signaal is. Het is een erkenning dat Dierenwelzijn voor ons belangrijk is en dat we dat ook structureel willen verankeren. Dat lijkt mij een duidelijk statement.

In het kader van die bijkomende vraag aan de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn rond de erkenning van de wezens met gevoelens, denk ik dat de oefening die daar zal moeten worden gemaakt, heel belangrijk is. Want er zijn in de praktijk toch wel wat problemen rond het feit dat dieren soms nog als goederen worden aanzien. U gaf het voorbeeld van de politiehonden, maar er zijn er nog een aantal andere, waarvoor we toch een oplossing zouden moeten kunnen realiseren.

De agenda van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn is meestal goed gevuld, zo heeft het verleden laten uitschijnen. Ik hoop dat ze in dezen niet te veel hooi op hun vork nemen. Want ik heb het al gezegd: dit is een heel belangrijke oefening, en ik hoop dat ze er spoedig mee aan de slag kunnen gaan.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil nog iets toevoegen met betrekking tot de grondwetsherziening. Ik hoop dat die ook eens het levenslicht zal zien. Het lijkt mij trouwens nuttig om de Grondwet op meerdere punten te wijzigen. Ik heb daar ook wel wat ideeën over. Maar zeer specifiek, ten aanzien van Dierenwelzijn, denk ik dat we nu de volgende stap zouden kunnen zetten. En ook daar geldt het gegeven dat het gaat om een symbolische stap. Want we moeten onszelf niets wijsmaken: wanneer dat wordt ingeschreven in de Grondwet, dan is dat symboliek. Maar het is wel een belangrijke kapstok om concrete regelgeving aan vast te hangen, bijvoorbeeld ten aanzien van de problematiek rond politiehonden. Dat lijkt mij een heel concreet voorbeeld, waarbij we stappen vooruit zouden kunnen zetten, dankzij regelgeving in de Grondwet – hopelijk binnenkort –, maar nu misschien ook al, op grond van de opname van dieren als een aparte categorie in het Burgerlijk Wetboek.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de resultaten van het Europees rapport over het gebruik van proefdieren
– 1405 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de slechte Europese score van België inzake dierproeven
– 1410 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over proefdieren in ons land die pijn lijden
– 1474 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, vorige week, op 11 februari, werd er een rapport bekendgemaakt door Global Action in the Interest of Animals (GAIA). Daaruit blijken een aantal zaken. Eén, in Europa worden op jaarbasis ongeveer 22 miljoen proefdieren gebruikt voor onderzoek. Daartoe werd de periode 2015 tot 2017 geanalyseerd. Ons land – of beter: de staatsstructuur België – zit op 511.194 gebruikte proefdieren. Dat is op Belgisch niveau, niet op Vlaams niveau. Daarmee bekleedt België de zesde plaats, na het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Italië, Spanje en Duitsland, van landen die het meest proefdieren gebruiken.

Wat ook blijkt uit dat onderzoek, is dat we in de top vijf van de lidstaten zouden staan met het hoogste aantal proefdieren dat ernstige pijn lijdt. De cijfers gelden voor de periode 2015 tot 2017. Voor alle duidelijkheid: de cijfers betreffen het Belgisch niveau, zo heb ik begrepen uit lezing van de studie, en gaan vooraf aan een aantal acties die u zelf hebt aangekondigd in 2017. Ik herinner me dat u toen 350.000 euro hebt geïnvesteerd in alternatieven voor proefdierenonderzoek, met ook een Europees platform dat u daar hebt gelanceerd. In die zin vond ik het toch belangrijk om dat even richting parlement te brengen, met een vijftal vragen.

Minister, bent u zelf verrast door die statistieken? Of had u die cijfers ook zelf voor ogen? Wat is de verklaring voor het hoge aantal proefdieren in België in vergelijking met andere EU-lidstaten? Op welke wijze wordt op EU-niveau de graad van pijnervaring bij proefdieren gemeten en vergeleken? Hoe komt het dat er zoveel dieren gekweekt worden voor wetenschappelijk onderzoek die niet in proeven worden gebruikt? Kan er een strategie worden uitgewerkt die dat vermijdt? Wanneer is voor u het ultieme moment waarop alle dierproeven kunnen worden vervangen door alternatieven?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Dierenrechtenorganisatie GAIA wijst op een rapport van de Europese Commissie waaruit blijkt dat België nog steeds tot de grootverbruikers van proefdieren in Europa behoort. België staat met een enorm aantal van 511.194 proefdieren in de top 6 van lidstaten met het hoogste aantal proefdieren. Ons land verbruikt volgens de cijfers zo'n 50.000 proefdieren meer dan Nederland. Wat het aantal proefhonden betreft, staat België op de 4de plaats. België staat ook in de bedenkelijke top 5 van de lidstaten met het hoogste aantal proefdieren dat ernstig lijdt, namelijk 82.536 proefdieren.

GAIA reageert dat dit geen cijfers zijn om trots op te zijn en dat het rapport beweringen ontkracht dat we op de goede weg zijn. De bestaande initiatieven zoals het budget voor de ontwikkeling van alternatieve methoden voor dierproeven, de verzameling van alternatieve methoden in een centrale databank en de adviezen van de Vlaamse Proefdierencommissie volstaan dus duidelijk niet om België op Europees vlak goed te laten scoren en een massaal gebruik van proefdieren te voorkomen.

Minister, in de beleidsnota Dierenwelzijn 2019-2024 staat te lezen dat u met de sector een rondetafelgesprek zult opstarten om een concreet actieplan uit te werken teneinde het gebruik van proefdieren af te bouwen. Hoe verklaart u de slechte score voor België voor wat het aantal dierproeven betreft? Erkent u dat er snel bijkomende stappen nodig zijn om het aantal dierproeven terug te dringen? Welke concrete initiatieven wilt u nemen en met welke timing zult u zich hiervoor engageren?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): De collega's hebben verwezen naar een artikel in De Morgen over dit thema en ook naar het rapport van de Europese Commissie dat vermeldt dat België met 511.194 proefdieren op plaats 5 in de ranglijst van de landen met de meeste dierproeven staat na Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië. Dat heeft wellicht te maken met het de grote aanwezigheid van onderzoeksinstellingen in ons land en het feit dat we in België een aanzienlijke aanwezigheid van farmabedrijven hebben die zich ook wijden aan onderzoeken voor de ontwikkeling van nieuwe medicatie. Ons land gebruikt bijvoorbeeld zo'n 50.000 proefdieren meer dan Nederland.

Ons land staat helaas ook in de top 5 van lidstaten met het hoogste aantal proefdieren die ernstige pijn lijden, na Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Italië. Volgens de statistieken lijdt 3 procent van de proefdieren ernstige pijn, terwijl dat in België voor 82.536 dieren of bijna 1 op 5 het geval is. Dat is een heel hard cijfer in vergelijking met de andere cijfers en een pijnlijke vaststelling.

Die vaststelling is niet alleen pijnlijk, maar ook opmerkelijk en noopt tot verdere analyse naar de oorzaken daarvan. Bovendien ontslaat het ons niet om systematisch verder te werken aan het realiseren van de ambitie om dierproeven te beperken en de dierenwelzijnsprotocollen die vandaag al bestaan te optimaliseren zodat dieren een absoluut minimum aan pijn ervaren en dat proefdieren verder kunnen worden afgebouwd.

Helaas bestaan er momenteel nog niet voor alle dierproeven alternatieven. Dit creëert een spanningsveld tussen het dierenwelzijn en de wetenschappelijke vooruitgang. De focus ligt hoe dan ook op een steeds verder doorgedreven toepassing van het 3V-principe (vermindering, verfijning, vervanging) om het gebruik van proefdieren zoveel mogelijk te beperken en te voorkomen.

Minister, ik ga ervan uit dat u het rapport van de Europese Commissie ter kennis hebt genomen, en mijn vraag is welke conclusies u als bevoegd Vlaams minister trekt met betrekking tot de Vlaamse situatie.

In de media focust de berichtgeving vooral op de absolute cijfers van het aantal gebruikte proefdieren in het algemeen en het hoge aandeel van proefdieren dat pijn lijdt in het bijzonder. In welke mate zijn de Belgische cijfers over het aantal proefdieren die pijn lijden representatief voor Vlaanderen? Wordt in het rapport ook effectief duiding gegeven over de oorzaken hiervan, en in welke situaties, onderzoeken of laboratoria die dierproeven met pijnlijke gevolgen voor de dieren zich voordoen?

De cijfers hebben betrekking op de periode 2015-2017, toen Vlaanderen nog maar net bevoegd was geworden voor het dierenwelzijn. Minister, kunt u ons een verder zicht geven op de evolutie die we sinds 2017 hebben gemaakt wat dit betreft?

Minister, indien dit niet duidelijk zou zijn uit het Europees onderzoek, zult u dan laten onderzoeken hoe de situatie specifiek in Vlaanderen gesteld is en waarom het aandeel van proefdieren dat pijn lijdt zo hoog is?

Ik had ook graag geweten wat de stand van zaken is van de bestaande gevalideerde alternatieven voor dierproeven. Ik had ook graag geweten hoe u het RE-Placeproject evalueert.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst zeggen dat het rapport van de Europese Commissie geen onderzoeksrapport is, maar een compilatie van de jaarlijkse rapporteringen in de verschillende lidstaten over de proefdierstatistieken. Het gaat om cijfers van 2015 tot en met 2017. Je kunt die cijfers wel enigszins gebruiken om Europese lidstaten met elkaar te vergelijken, al wordt er wel een eigen systematiek gebruikt wat de rapportering betreft.

In dat rapport komt naar voren dat er in België relatief veel dierproeven worden uitgevoerd. Dat heeft natuurlijk te maken met de aanwezigheid van wetenschappelijke instellingen en enkele grote farmaceutische bedrijven. En onderzoek in het domein van de geneeskunde en de farmacie is net een van de speerpunten van ons wetenschappelijk onderzoek. Het is net dit type onderzoek waarin relatief veel dieren worden gebruikt, om bijvoorbeeld medicijnen te ontwikkelen en ziektes beter te begrijpen. Dat blijft voorsnóg een noodzakelijk kwaad, omdat het kan leiden tot behandelingen en medicijnen in functie van meer welzijn, zowel voor mens als dier. Het gaat immers ook om de behandeling van ziektes bij dieren.

In essentie moeten we kijken in welke mate we dat noodzakelijk kwaad zoveel mogelijk kunnen vermijden en vervangen door alternatieve methodes. Daarbij schuiven we alternatieve methodes nog meer naar voren, om met een stapsgewijze evolutie naar het uiteindelijke doel te kunnen gaan: de volledige vervanging.

Daarom hebben we vanuit Vlaanderen toch enigszins een voortrekkersrol opgenomen, om die alternatieve methodieken zo veel mogelijk naar voren te schuiven. De databank is hier al vernoemd: het RE-Placeproject. Maar het gaat eigenlijk verder. Het werkt op twee sporen. Enerzijds vragen we de onderzoekers of hetgeen zij onderzoeken niet al eerder is onderzocht. Misschien is er überhaupt geen onderzoek nodig. En als men anderzijds een bepaalde problematiek of vraagstelling toch nog wil onderzoeken, kan men zich daarvoor dan bedienen van andere methodes dan de vooropgestelde methodes met proefdieren? We hebben daar inderdaad wel wat in geïnvesteerd, en we stellen ook vast dat onderzoekers die databank almaar meer gebruiken en consulteren.

Het Europese rapport bevat inderdaad cijfers op niveau van de lidstaten. Ongeveer 45 procent van de Belgische dierproeven wordt in Vlaanderen uitgevoerd. Het aandeel ernstige proeven ligt in Vlaanderen hoger. Wanneer in de rapportering iets wordt aangeduid als een ernstige proef, gebeurt dat volgens de interpretatie die de onderzoeker eraan geeft. Daar moet je dus enige nuance bij hanteren. Los daarvan ligt het percentage ernstige proeven in Vlaanderen iets hoger, wat te maken heeft met het type onderzoek dat in Vlaanderen vooral gevoerd wordt. Dierproeven die uitgevoerd worden in het kader van het onderzoek naar kanker, het zenuwstelsel en het maag-darmstelsel worden door de onderzoekers vaak als ernstig beoordeeld. Het zijn net die dierproeven die in Vlaanderen meer uitgevoerd worden dan in Brussel en Wallonië. Ongeveer 52 procent van het kankeronderzoek wordt uitgevoerd in Vlaanderen, alsook 75 procent van het zenuwonderzoek en 80 procent van het onderzoek naar het maag-darmstelsel. Dat geeft enigszins een verklaring voor de cijfers op het vlak van de ernstige proeven.

Wat betreft het gebruik van primaten, blijft het cijfer enigszins stabiel. Het gaat over een veertigtal dierproeven per jaar. Soms zijn het er eens 44. Er zijn beperkte schommelingen. Het gaat over resusapen die in Vlaanderen worden gebruikt voor het onderzoek naar complexe hersenfuncties, waarbij de zogenaamde lagere diersoorten niet kunnen worden gebruikt.

Ik heb me geëngageerd om in deze beleidsperiode met de sector te bekijken hoe we de volgende stappen kunnen zetten naar een verdere inperking van het aantal dierproeven, van de intensiteit ervan en het enigszins in perspectief plaatsen. Deze cijfers zeggen op zich niet alles omdat je ook het aantal proeven en het aantal onderzoeken uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van nieuwe medicijnen en behandeling van ziektes bijvoorbeeld, in ogenschouw moet nemen. In welke mate worden er meer onderzoeken gevoerd en is er dus enige relativiteit in het geding?

De evolutie is natuurlijk beperkt. Het is moeilijk om grote tendensen te zien omdat je momenteel enkel de cijferreeks hebt van 2015 tot 2017. Als je enkel naar die evolutie kijkt van het aantal proeven in België en in Vlaanderen, bleek dat in 2018 lichtjes gedaald, in België met 4 procent en in Vlaanderen met 5 procent. Opnieuw, dat moet je plaatsen in het kader van de mate waarin er in de totaliteit meer onderzoeken zijn gevoerd. Dus heeft men meer gebruikgemaakt van alternatieve methodes dan in het verleden. Ook het aandeel ernstige proeven is gedaald in 2018, van 16 procent naar 14 procent wat België betreft. Als het enkel gaat over Vlaanderen dan is er een daling van 18 procent naar 16 procent.

Kun je op grond hiervan van een trend spreken? Gelet op de beperkte cijferreeks en het beperkt aantal jaren dat in die evolutiereeks is betrokken, zou ik me daarvoor hoeden. Alleszins stellen wel vast dat het gebruik van onze databank toeneemt. We hebben nu voorbereidende gesprekken om de sector nog meer te gaan responsabiliseren en nog meer engagementen te vragen om ervoor te zorgen dat we dat noodzakelijk kwaad, wat de dierproeven momenteel nog zijn, stapsgewijs kunnen afbouwen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, dank voor het heldere antwoord. Er zijn een aantal conclusies uit te trekken.

Ten eerste, wat de cijfergegevens betreft, denk ik dat het nuttig zou zijn indien in volgende rapportages Europa wat meer gedetailleerd de cijfers gaat voorstellen, zoals de minister zelf zegt, en ook gaat vergelijken met het aantal proeven dat in een bepaalde regio of land wordt uitgevoerd en ook volgens het type proeven zodat we appels met appels en peren met peren kunnen vergelijken. Ik vind dat echt wel noodzakelijk, niet alleen om de cijfers te kennen maar vooral om evoluties en trends te kunnen inschatten.

Mijn tweede conclusie is dat we de ingeslagen weg met een groot voluntarisme moeten blijven volgen. Vlaanderen moet in de EU de leiding nemen om elke dierproef die door een alternatief kan worden vervangen ook door een alternatief te laten vervangen.

Minister, u hebt hier middelen in geïnvesteerd. Ik heb tijdens de vorige legislatuur vastgesteld dat de oogirritatietest, waarin 100.000 euro is geïnvesteerd en die samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) is uitgewerkt, vrij succesvol is gebleken. We moeten dat zeer voluntaristisch voortzetten. In een beschaafde samenleving kan geen plaats zijn voor dierproeven die niet noodzakelijk zijn.

Aangezien dit bijzonder belangrijk is, heb ik een bijkomende vraag. Hoe loopt het tegenwoordig? Wat is het toekomstperspectief in verband met alle acties die zijn

ondernomen en alle middelen die in alternatieven voor dierproeven zijn geïnvesteerd om dat platform te stimuleren?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, het is een goede zaak dat u op alternatieve dierproeven wilt inzetten. U wilt dit stimuleren om zo het percentage dierproeven in België te laten dalen, maar in 2018 is 30 procent van de dierproeven op genetisch gewijzigde proefdieren uitgevoerd. Bij de genetische modificatie van dieren wordt het genetisch materiaal gewijzigd op een manier die van nature niet bij die dieren voorkomt. Dit zorgt bij die dieren voor onnodig lijden. Als we dit zouden wegnemen, zouden we onze dierproeven al met 30 procent kunnen verminderen. Zult u deze genetisch gewijzigde proefdieren in België verbieden?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor het uitgebreid antwoord. Eerlijk gezegd, is het goede nieuws dat in het Vlaams regeerakkoord, zoals u hebt aangehaald, meer aandacht naar proefdieren gaat. We moeten effectief naar een afbouw gaan, maar ik heb toch niet op alles een bevredigend antwoord gekregen. We moeten de alternatieven stimuleren, maar ik moet eerlijk zeggen dat het belangrijk is de ontwikkeling van alternatieve methodes meer te stimuleren. Dat heb ik in uw antwoord totaal gemist. Om ons doel te kunnen bereiken, moeten we hier echt meer op inzetten. Wat mij betreft, is daar in het beleid tot nu toe niet voldoende aandacht aan gegeven.

Verder zou ik graag de stand van zaken kennen. Wat is het concreet actieplan om het gebruik van proefdieren af te bouwen?

Tot slot is het ook belangrijk dat er, niet enkel met betrekking tot proefdieren maar eigenlijk overal, onaangekondigde controles zijn. Ik merk dat dit in de laboratoria en dergelijke niet het geval is. Zeer vaak weten zij op voorhand wanneer iemand zal langskomen. Dat is niet hoe het zou moeten. Ik wil opnieuw pleiten voor meer onaangekondigde controles in de brede zin. Dat moet niet alleen hier, maar overal gebeuren. Zij die het goed doen, moeten een pluim krijgen en zij die dierenleed veroorzaken, moeten zwaar worden bestraft. Ik zal daarop blijven hameren. Ik vind het met betrekking tot het dierenwelzijnsbeleid zeer belangrijk dat er meer onaangekondigde controles zijn. We moeten het positieve benadrukken, een pluim geven en eventueel een label toekennen. Dat maakt me niet uit. Het negatieve moeten we echter zwaar bestraffen. We moeten langs beide kanten een beleid voeren.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Voorzitter, allereerst moet ik me verontschuldigen, maar de trein is niet altijd stipt. Ik had gehoopt nog op tijd te zijn om zelf mijn vraag om uitleg te kunnen stellen, maar uit het antwoord leid ik af dat hier een aantal vragen zijn gesteld en dat een aantal antwoorden zijn uitgebleven.

Mevrouw De Vroe, ik sluit me bij u aan. Ik wilde ook vragen naar een stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van alternatieve methodes. Hoeveel staan we in Vlaanderen? Dat is een aandachtspunt, maar ik heb tijdens uw repliek vernomen dat hier niet echt een antwoord op is gekomen.

Ik had zelf ook de vraag gesteld naar een soort kwalitatief verschil, naar het verschil tussen het aantal primaten dat wordt gebruikt bij dierproeven in Vlaanderen. Mijn vraag over de cijfers voor de andere jaren zal ik omzetten in een schriftelijke vraag.

Ik stel wel vast dat men in Brussel heeft besloten om specifiek op initiatief van de staatssecretaris vanaf 1 januari een verbod in te voeren op testen op bijvoorbeeld

primaten, honden en katten. Het gaat om een belangrijk laboratorium van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Ik denk dat er nood is aan een concreet actieplan met duidelijke targets voor Vlaanderen waarin we ook zelf, op basis van die kwalitatieve onderverdelingen, kunnen beslissen welke testen we al dan niet verbieden.

De drie V's van Europa zijn uiteraard ongeloofelijk belangrijk. Het is goed dat dit in het regeerakkoord is ingeschakeld maar als we dan zien dat andere regio's nog een stap verder gaan, dan moet Vlaanderen mee die stap zetten.

Ik ken de context heel goed. De wetenschappelijke context heeft natuurlijk ook te maken met de aanwezigheid van een sterke farmaceutische industrie en sterk fundamenteel onderzoek naar ziektes maar dat mag niet betekenen dat we niet ambitieuzer kunnen zijn. Wanneer die cijfers in vergelijking met de rest van Europa zo hoog zijn terwijl wij in dat fundamenteel onderzoek op een niveau werken waar vandaag al testen kunnen gebeuren op bijvoorbeeld kweekvlees, dan zijn we het aan al wie vandaag begaan is met dierenrechten, verplicht om die doelen scherper te stellen. Vandaar mijn oproep voor een actieplan met doelstellingen, timing en verschillende niveaus naargelang welke proefdieren worden gebruikt. Daarmee moeten ook alternatieven meer worden gestimuleerd.

De overige vragen die ik niet heb kunnen stellen, zal ik schriftelijk opnieuw indienen.

De Groen-fractie heeft in 2017 samen met sp.a een voorstel van resolutie ingediend. Het uitgangspunt daarvan is vandaag nog altijd relevant en zoals de cijfers uitwijzen, nog relevanter dan voordien, namelijk een afbouwschema opstellen van dierproeven naar Nederlands model. Ik kijk uit naar een actieplan in die richting.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat het stimuleren van de alternatieven betreft, heb ik wel geantwoord. We spelen op dat vlak een voortrekkersrol. De Europese Commissie wil zelfs het RE-Place-project dat Vlaanderen heeft opgestart en waarin Brussel later is toegetreten, naar een Europees niveau tillen. Dat lijkt me zinvol.

Controles gebeuren onaangekondigd tenzij het gaat over een nieuw lab waarbij we eerst ter plaatse afstappen om ons ervan te vergewissen dat de onderzoeken in de beste omstandigheden kunnen plaatsvinden.

Ik vrees dat het genetisch onderzoek voorlopig een noodzakelijk kwaad blijft, ik zou het zelf ook liever anders hebben maar dat blijft een essentieel onderzoek dat moet worden gevoerd in het kader van de ontwikkeling van medicijnen maar vooral ook in het kader van de ontwikkeling en behandeling van ziektes.

Wanneer we met de sector samenzitten in functie van een actieplan, lijkt het me zinvol om een zicht te krijgen op het aantal onderzoeken, zowel in vivo als in vitro en in silico. Wanneer we daar het onderscheid kunnen maken, zullen we de evoluties en de impact van alternatieve methodes kunnen vaststellen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): We zijn deze vraagstelling gestart met een rapport dat de input van verschillende landen inzake het gebruik van proefdieren vergeleek. We hebben een minister gezien die duidelijk antwoordde dat de realiteit genuanceerder is dan de cijfers die in het rapport zelf staan, want dat ook rekening gehouden moet worden met het type proeven en met de concentratie van farmaceutische of wetenschappelijke centra in bepaalde regio's.

We hebben ook een minister gezien die zei zeer voluntaristisch te zijn, een voortrekker te willen zijn op het vlak van alternatieven voor dierproeven in Europa. We

hebben ook heel duidelijk de bevestiging gekregen dat er wel degelijk onaangekondigde controles zijn in die centra die dierproeven uitvoeren. Mijn hoop is dat we het ritme van die onaangekondigde controles goed kunnen aanhouden, zelfs nog opvoeren en zeker blijven doorgaan op onze voluntaristische weg om alternatieven uit te werken voor dierproeven en die ook strikt te laten toepassen. Wanneer er een alternatief voorhanden is, dan moet dat toegepast worden en verder gestimuleerd worden. Dat is 'the way to go', want onnodige dierproeven, dat zijn barbaarse, beschamende praktijken die niet thuishoren in ons Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, het Vlaams Belang heeft in het Europees Parlement voorgesteld om, naar het voorbeeld van het RE-Placeproject in Vlaanderen, ook een Europese databank op te richten, zodat alle personen daar gebruik van kunnen maken, waardoor er minder dierenproeven uitgevoerd moeten worden in de verschillende landen. Wij hopen dan ook dat Vlaanderen dit initiatief van het Vlaams Belang zal steunen en er mee op zal aandringen dat er een Europese databank opgericht wordt.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, die databank is inderdaad een heel goede zaak om minder dierenleed te hebben. Het is goed dat er een toename is in het gebruik. Maar ik denk dat er nog heel wat verfijning nodig is om die toename nog te doen stijgen.

Ik ben ook de mening toegedaan dat een Europese aanpak in dezen heel belangrijk en cruciaal is. Ook om de lokalisatie bij het nemen van bepaalde standpunten in de toekomst te vermijden, is het toch wel belangrijk om die Europese aanpak te hebben.

Verder wil ik nog even terugkomen op de onaangekondigde controles. U hebt duidelijk gesteld dat u de mening toegedaan bent, of dat u verteld wordt, dat de controles inderdaad onaangekondigd zijn. Maar ik verneem dat die onaangekondigde controles in de praktijk toch aangekondigd zouden zijn. Ik wil u dus vragen om daar toch de nodige navraag over te doen. Ik blijf ook in de toekomst op dit thema hameren, want ik vind het heel belangrijk dat er in te toekomst effectief werk gemaakt wordt van onaangekondigde controles. Zoals ik al zei: we moeten al wat goed was positief benaderen en al wat slecht was zwaar bestraffen.

Minister, verder wil ik ook terugkomen op iets dat ik eigenlijk wel een beetje betreur in uw antwoord. Er staat letterlijk in de beleidsnota dat we met Vlaanderen werk maken van een concreet actieplan – onze partij was daar ook een groot voorstander van – om naar de afbouw te gaan van de dierenproeven. Ik verneem daaruit in uw antwoord dat u nog niet samengezeten hebt met de sector. Dat betreurt ik toch enigszins. Ik wil u vragen om daar toch zeker zo snel mogelijk werk van te maken. U weet dat ik in het kader van een vorig dossier – het verbod op het onverdoofd slachten – ook een groot voorstander ben van een dialoog. Dus ook in dezen wil ik u vragen om die dialoog zo snel mogelijk op te starten om alzo met een gedragen iets naar voren te komen om effectief werkt te maken van de afbouw van die dierproeven.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld. *(Opmerkingen van Meyrem Almaci)*

Ja maar, u was niet op tijd. U hebt zich aangesloten.

Meyrem Almaci (Groen): Ik had vertraging wegens de treinvertraging. Ik ben zo snel mogelijk gekomen. Ik vind het een beetje bizar, dat ik niet mag repliceren

terwijl ik over hetzelfde onderwerp ook een vraag had ingediend, die ook geagendeerd stond.

De voorzitter: U was niet op tijd om uw vraag te stellen. Dan hebt u zich aangesloten. Dan is er in het reglement niet voorzien dat er nog een slotwoord is.

**VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de positieve lijst voor het houden van reptielen
– 1429 (2019-2020)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Tot 1 oktober 2019 mochten mensen in Vlaanderen elk van de naar schatting 11.000 soorten reptielen houden, maar sinds die datum mogen in Vlaanderen nog 421 reptielsoorten als huisdier gehouden worden. Die worden opgesomd in de zogenaamde positieve lijst. Reptielen die daar niet op staan, mogen niet langer verhandeld of gehouden worden in Vlaanderen.

De lijst is dynamisch, wat wil zeggen dat ze in de toekomst nog ingekort of uitgebreid kan worden met andere reptielsoorten. Wie voor 1 oktober al in het bezit was van een reptiel dat niet op de lijst staat, mag dat gewoon houden. Maar als het nodig is moeten eigenaars dat wel kunnen aantonen, bijvoorbeeld wanneer de Vlaamse dienst Dierenwelzijn ter plaatse moet komen door een incident met het dier. Een aankoopbewijs of een schriftelijke verklaring van een dierenarts wordt als bewijsstuk aanvaard. Wie niet over een van deze documenten beschikt, kan zijn reptiel nog tot en met 30 november online registreren bij de Vlaamse dienst Dierenwelzijn.

Uit het antwoord op een schriftelijke vraag, meer bepaald vraag 210 van 6 januari 2020, is evenwel gebleken dat er tijdens de registratieperiode 88 personen een of meerdere reptielen online hebben geregistreerd.

Eveneens is gebleken dat we in Vlaanderen eigenlijk niet over een monitoring beschikken rond reptielen. We weten niet hoeveel reptielen in Vlaanderen effectief gehouden worden. We kunnen uit de beschikbare statistieken niet afleiden of er zich specifieke incidenten hebben voorgedaan met reptielsoorten die niet op de positieve lijst voorkomen. En we kunnen ook niet weten hoeveel controles uitgevoerd werden op de naleving van de nieuwe regelgeving sinds de invoering van de positieve lijst.

Het is uiteraard niet de bedoeling om zaken tot in de kleinste details te registreren als we ons niet willen bezondigen aan een overdreven administratieve rompslomp die alleen maar zou leiden tot een overbelasting van een administratie die al niet overdreven veel koppen telt. Daartegenover staat echter wel dat een beleid, in dit geval rond het houden van reptielen, over voldoende gegevens moet beschikken met het oog op de evaluatie en de handhaving.

Wat moeten we afleiden uit het feit dat amper 88 personen zich via de online-registratie hebben aangemeld om hun reptielen te laten registreren? Is daar een logische verklaring voor of is dat eerder een indicatie dat het merendeel van de reptielenbezitters deze onlineregistratieverplichting niet nagekomen zijn?

Hoe kunt u een effectief handhavingsbeleid inzake het houden van reptielen, alsook een preventiebeleid om bijt- en andere incidenten met die dieren te voorkomen, organiseren als blijkt dat men geen duidelijk overzicht heeft op het aantal reptielen

in Vlaanderen en er onvoldoende specifieke gegevens zijn over de uitgevoerde controles?

Welk controlebeleid wordt er vanuit het departement Dierenwelzijn naar het houden van reptielen toe gevoerd?

Zult u initiatieven nemen om in de toekomst te kunnen beschikken over een betere inventaris van het aantal reptielen dat in Vlaanderen wordt gehouden, bijvoorbeeld door een meer nauwkeurige of thematische registratie, en daarnaast ook een transparanter handhavingsbeleid nastreven?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat is de doelstelling van die positieve lijst? Om het heel simpel te vatten: het doel is te vermijden dat iemand een dierenwinkel binnengaat zonder de bedoeling om een dier te kopen en toch met een dier naar buiten gaat. Zo'n dier zal dan bijna zeker verkeerd gehouden en verzorgd worden. De lijst bevat dan ook enkele soorten die gemakkelijk gehouden kunnen worden, zodat ook beginners, die nog nooit een reptiel hebben gehouden, die dieren kunnen geven wat ze nodig hebben. De lijst heeft niet als doel om elke reptielenhouder te controleren, voor zover we dat zouden kunnen. Ook het voorkomen van andere incidenten valt niet echt binnen die scope. Dieren die niet op die positieve lijst staan, kunnen niet zomaar te koop worden aangeboden, tentoongesteld of verhandeld worden in winkels. Dat is net een essentieel aspect. Het zorgt ervoor dat mensen niet meer in de verleiding komen om impulsief de een of andere prachtige kameleon aan te schaffen, om die nadien te zien doodgaan omdat ze niet weten hoe ervoor te zorgen. Op die manier voorkomen we dat dieren bij de verkeerde personen terecht komen. Dat is de essentie van die positieve lijst.

De focus van het handhavingsbeleid ligt bij de aanbodzijde, omwille van de efficiëntie. Je kunt niet op elke deur in Vlaanderen gaan aankloppen om na te gaan of er geen dieren worden gehouden, die niet op de positieve lijst staan. Ik denk niet dat we een inventaris moeten of zouden kunnen aanleggen. We hebben ook wel dezelfde werkwijze gevolgd als bij de vroegere positieve lijst voor zoogdieren. Dat is al geleden van 2009. We hebben een vergelijkbare systematiek gevolgd. Ik denk dat die ook wel succesvol is gebleken, dat wordt ook bevestigd door het Natuurhulpcentrum in Oudsbergen, dat instaat voor de opvang van het gros van die zoogdieren. Daar stelt men vast dat sinds de invoering van die zoogdierenlijst er echt wel een mentaliteitswijziging heeft plaatsgevonden, waarbij mensen het vandaag evident vinden dat ze niet zomaar een aapje mogen houden. De tijd dat men dat wel sympathiek vond om dat te doen, bijvoorbeeld omdat men dat gezien had op televisie, is niet zover weg. Dezelfde aanpak kan bij reptielen ook wel echt werken. Het klopt dat er geen specifieke controlegegevens beschikbaar zijn voor de positieve lijst van reptielen. Die controles maken over het algemeen deel uit van andere controles, bijvoorbeeld in het kader van de erkenningsvoorwaarden voor handelszaken, of wanneer er klachten geformuleerd worden tegen particulieren.

Wat betreft het aanmelden van dieren die al werden gehouden voor de inwerking-treding van het verbod, moet ik benadrukken dat het ging om een vrijwillige aan-melding, niet om een verplichting. Houders moeten bij de controle kunnen aan-tonen dat ze de dieren al in hun bezit hadden op het moment van de inwerking-treding van de positieve lijst. De online aanmelding was een optie die hiervoor geboden werd, naast een aantal andere mogelijkheden, zoals een aankoopbewijs of een schriftelijke verklaring van een dierenarts. Als reptielenhouders ervoor heb-ben gekozen om hun dieren niet aan te melden, dan kan ik hier enkel uit besluiten dat ze ofwel enkel soorten houden die wel op de lijst staan, of dat ze andere bewijsstukken hebben, of dat ze volledig onwetend zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Die positieve lijst vind ik uiteraard een goede zaak. Mijn vraag was informatief omdat er weinig registraties zijn. We weten allemaal dat voor reptielen bijzondere huisvestings- en verzorgingsvoorwaarden aan de orde zijn. Iedereen weet hoe je een kat of een hond moet verzorgen, maar om reptielen op een goede manier te houden is toch een specifieke kennis nodig. Ik vind het daarom toch belangrijk om u regelmatig hierover te ondervragen.

Het is belangrijk dat die dynamische lijst regelmatig wordt bijgestuurd. Er kunnen dieren bijkomen of afgaan. Hoe ziet u dat in de praktijk? Hoe verloopt die evaluatie? Om de hoeveel tijd gebeurt dit? Het is belangrijk om die lijst up-to-date te houden.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Die positieve lijst dient om aan onze Vlamingen duidelijk te maken welke reptielen er mogen gehouden worden en/of verhandeld.

Minister, u zegt dat het een manier van werken is om duidelijk te maken welke reptielen gemakkelijker te houden zijn, zodat er een garantie is met betrekking tot het dierenwelzijn. Er wordt gesproken over een dynamische lijst. Als ik mij niet vergis, staan er op dit moment 422 reptielsoorten op. Mijn collega zei al dat het om een dynamische lijst gaat. Zijn er in de toekomst evaluaties gepland van deze positieve lijst? Zijn er initiatieven gepland om dergelijke positieve lijsten voor andere diersoorten op te stellen?

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Is het mogelijk om die positieve lijst in te korten? 421 reptielsoorten vormen immers een heel lange lijst. Zo kunnen we het minder mensen mogelijk maken om reptielen in huis te hebben. Die vereisen toch een heel speciale verzorging.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het opstellen van die positieve lijst was een ongelooflijk omvattend werk. Toen Dierenwelzijn nog een federale materie was, is men aan dat werk begonnen, maar men heeft toen de wapens neergelegd omdat het onmogelijk was om tot een consensus te komen. Het is natuurlijk een gigantische taak. We hebben gewerkt met een werkgroep met vertegenwoordigers van dierenrechtenorganisaties, met wetenschappers, liefhebbersverenigingen, opvangcentra, handelaars, verenigingen voor natuurbescherming. Zo kwamen we tot een lijst van 422 reptielsoorten: 249 soorten hagedissen, 107 soorten slangen en 66 soorten schildpadden. We zullen bekijken in welke mate een actualisering nodig is. Maar dat lijkt me niet zo moeilijk. We hebben nu een vast kader en een goede werkgroep, dus kan het wel. Niet dat we dat jaarlijks zullen moeten doen, maar het is wel zinvol om bepaalde tendensen in het oog te houden. U weet wel dat er soms modetrends spelen, die we in de gaten moeten houden.

We hebben, zoals ik daarnet zei, de oefening al gedaan voor de zoogdieren. Gelet op de gigantische opdracht zie ik het niet onmiddellijk in onze doelstellingen vervat om ook voor de andere categorieën een lijst op te stellen. Anderzijds zijn we ook op dit vlak bij mijn weten redelijk uniek in Vlaanderen met de oefening die we hebben gedaan. Ik zie niet meteen andere diersoorten om te vatten in een positieve lijst. Maar niets is uitgesloten.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u voor uw antwoord en voor het engagement om over te gaan tot die actualisering. Uiteraard zullen we dat verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over dierenasielen in Vlaanderen – 1441 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, we beschikken in Vlaanderen over een 125-tal dierenasielen. Dat zijn er heel wat. Dat is op zich goed nieuws, want het zegt heel veel over de bereidheid van heel wat mensen om zich te ontfemen over verwaarloosde en verlaten dieren. We mogen heel veel hulde brengen, want heel veel mensen doen dit uiteraard op vrijwillige basis. Het is dan ook heel warm om dat telkens opnieuw vast te stellen.

Minister, ik heb u bevraagd over de dierenasielen. Uit de cijfers die ik van u mocht ontvangen in het antwoord op mijn schriftelijke vraag nummer 211 van 6 januari jongstleden, blijkt dat er een aanzienlijke verschuiving is in de in- en uitstroom van nieuwe en oude asielen. Vorig jaar leverde de Vlaamse overheid bijvoorbeeld dertig erkenningen af voor dierenasielen, maar tegelijkertijd werden er ook twintig geschrapt.

Verder valt ook op dat niet elk asielcentrum sinds de regionalisering van Dierenwelzijn gecontroleerd werd. Minister, in 2014 sprak u echter de ambitie uit om dat wel te doen. Toen stelde u expliciet dat u tegen 2015 alle instellingen minstens één keer wilde laten inspecteren.

Controles zijn uiteraard geen doel op zich en zijn niet ingegeven om de goede werking van dierenasielen in vraag te stellen. Maar ze vormen uiteraard wel het logische sluitstuk van een evenwichtig dierenwelzijnsbeleid in de brede zin, dat uiteraard ook een luik handhaving bevat om te waken over het welzijn van honden en katten in de asielen. Die dieren moeten een warme thuis missen, en het is evident dat ze in afwachting daarvan goede zorgen krijgen in het dierenasiel waar ze dan verblijven. Bovendien weten we dat zoveel honderden vrijwilligers zich met heel veel goede bedoelingen dag in, dag uit inzetten voor deze verlaten dieren.

Minister, in uw antwoord op mijn vraag geeft u te kennen dat nog niet elk asiel sinds de regionalisering van de bevoegdheid Dierenwelzijn werd gecontroleerd. Dat het niet lukt om op 1 jaar tijd meer dan 100 asielcentra te controleren met een inspectie die op dat moment nog geen versterking had gekregen, is uiteraard begrijpelijk. Maar inmiddels maakte de Vlaamse Regering toch wat middelen vrij om extra mensen aan te werven. Dat versterkt natuurlijk mijn hoop dat binnen afzienbare tijd alsnog de ambitie zal worden waargemaakt om elk dierenasiel in Vlaanderen te bezoeken. In 2019 werden 38 asielen, en sommige meer dan eens, wel gecontroleerd. Dat is ongeveer 1 op de 3. Dat vind ik hoopgevend.

Wat het aantal klachten betreft, ontving de Vlaamse overheid er vorig jaar 90, waarvan sommige over eenzelfde asielcentrum handelden. Die 90 klachten resulteerden in 31 controles en 8 processen-verbaal, waarvan er slechts 2 aan het parket werden bezorgd. Weinig processen-verbaal en slechts 2 doorverwijzingen naar het parket kan slecht, maar eveneens heel goed nieuws betekenen, bijvoorbeeld omdat heel wat van de klachten onterecht waren of omdat het ging om lichte inbreuken. Het is dus belangrijk een zicht te krijgen op de gegrondheid en ook de ernst van de vastgestelde inbreuken.

Minister, welke zijn de redenen waarom in 2019 slechts een beperkt aantal pv's bij het parket terechtkwam?

Hoe kan de grote in- en uitstroom van het aantal dierenasielen vorig jaar worden verklaard?

Zijn de cijfers van de in- en uitstroom in 2019 eerder uitzonderlijk of is er sprake van een algemene tendens waarbij de in- en uitstroom van dierenasielen elk jaar zeer groot is?

Heeft de schrapping van de erkenningen van dierenasielen steevast te maken met problematische omstandigheden van aanwezige dieren of liggen andere redenen aan de basis?

Zult u uw ambitie, die u enkele jaren geleden uitsprak, om elk dierenasiel in Vlaanderen te controleren, met een versterkte inspectie in 2020 realiseren?

– Karl Vanlouwe treedt als voorzitter op.

Minister, overweegt u een leidraad op te stellen om alle dierenasielen in Vlaanderen om de zoveel tijd te bezoeken en te inspecteren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We kennen inderdaad heel wat asielen in Vlaanderen, er zijn er een 160-tal. De meeste werken zeer goed, maar goede wil en enthousiasme alleen zijn niet voldoende om een asiel goed te laten functioneren. In sommige gevallen is de oprichting van een asiel het verlengde van een uit de hand gelopen hobby inzake het verzamelen van dieren. Dat is een slechte motivatie.

Daarom zetten we echt in op een professionalisering waar nodig. Dat doen we in hoofdzaak op twee sporen, namelijk door ervoor te zorgen dat er meer ondersteuning is voor de asielen. Op dat vlak hebben we nu de eerste stap gezet met een financiering. In het afgelopen jaar was er een eenmalige financiering en dat willen we nu omzetten naar een structurele financiering vanaf dit jaar.

Daarnaast bieden we ook ondersteuning in natura, namelijk met een gratis opleiding voor asielmedewerkers die bestaat uit een backofficesysteem voor boekhouding en administratie allerhande. We bieden een beheersprogramma aan en dat heet Animal Shelter.

Ten slotte professionaliseren we ook met een eigen aanbod van dieren voor adoptie via de website www.adopteereendier.be. Het gaat dus wel vooruit. Steeds meer asielen maken ook gebruik van de faciliteiten die we bieden.

Dierenasielen worden zeker niet jaarlijks gecontroleerd, net zo min als andere plaatsen waar dieren worden gehouden, zoals kwekerijen of boerderijen. We spreken over een totaal van 50.000 plaatsen. Dat is een immense opdracht, dus enige selectiviteit dringt zich op. Daarom wordt er jaarlijks een controleplan opgesteld. Op grond van dat controleplan wordt er procentueel aangeduid hoeveel controles van welke doelgroep we zullen doen. We doen dit op grond van een risicoanalyse. Het spreekt voor zich dat de grootste risicograad niet bij de asielen zit, maar toch gaan we ze controleren. We leggen ook enige selectiviteit aan de dag op grond van een risicoanalyse in de sector zelf.

Er is wel enige wetenschap over het landschap van de asielen. Sommige goed functionerende asielen die een hele reputatie hebben opgebouwd, behoeven minder onaangekondigde controles dan andere. Enige kennis van het veld door de Inspectiedienst Dierenwelzijn komt hier dus van pas.

Wanneer tijdens controles inbreuken op het dierenwelzijn worden vastgesteld, worden maatregelen opgelegd. We hebben gezorgd voor een vereenvoudiging van de hele handhaving door een onderscheid te maken tussen de lichtste overtredingen

tegen het dierenwelzijn, die we administratief afhandelen, en de zaken waarvoor we een proces-verbaal opstellen, en die worden overgemaakt aan het parket. Vroeger seponeerde het parket bijna alles omdat er veel bagatellen tussen zaten.

Pv's gaan maar naar het parket wanneer boetes bij herhaling niet worden betaald, of als het gaat over ernstige gevallen van dierenverwaarlozing. Het feit dat er op grond van een overtreding tegen de wetgeving op het dierenwelzijn in asielen weinig zaken naar het parket gaan, is op zich vrij positief. Ik zou eens moeten kijken of ik een onderscheid kan maken tussen de gevallen waarbij er sprake is van een proces-verbaal dat overgemaakt is aan het parket, op grond van niet-betaling van administratieve boetes, en de gevallen waarbij het echt om dierenwelzijn gaat. Ik denk dat het in hoofdzaak gaat om die eerste categorie.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad positief dat er dan maar acht pv's werden opgesteld. Ik ben vorige week opnieuw naar het dierenopvangcentrum in Zemst gaan kijken, en ik moet zeggen dat daar altijd heel veel mensen zijn die dat met hart en ziel doen. Het is ook echt mooi om te zien hoe gepassioneerd dat gebeurt. Het klopt ook dat dat dikwijls vanuit een hobby ontstaat. Die hobby is dan zo'n grote passie, dat het uiteindelijk hun beroep wordt. Het is heel goed dat we in het regeerakkoord en in het reeds gevoerde beleid inzetten op meer professionalisering en op extra ondersteuning, want dat hebben de dierenasielen en dierenopvangcentra echt nodig.

We hebben inderdaad eenmalig 3000 euro gegeven, en ik had daar ook een vraag over gesteld. Ik heb gezien dat er 78 asielcentra gebruik hebben gemaakt van het asielbeheerprogramma Animal Shelter, en 3000 euro in ontvangst hebben genomen. Er zijn daarnaast natuurlijk nog heel wat centra die hier niet mee werken. Want er waren natuurlijk wel voorwaarden gekoppeld aan die eenmalige 3000 euro: zij moesten gebruik maken van Animal Shelter en Adopteer een dier. Ik wil dan ook even informeren op welke manier u wilt verder werken om de asielcentra die daar nu nog geen gebruik van maken, te stimuleren om toch naar een uniform beleid te gaan.

Ik ben uiteraard tevreden dat er ook toekomstgericht naar een structurele ondersteuning zal worden gegaan. Minister, ik weet dat er een studie is besteld om onderzoek te doen naar de verschillende financieringssystemen. Het is wachten op de resultaten van dit onderzoek, maar ik ben uiteraard heel benieuwd of die resultaten effectief al binnen zijn, of wanneer we die mogen verwachten. Misschien gaat u die resultaten nog meedelen. Welk budget stelt u hiervoor ter beschikking, en welk concreet actieplan hebt u om het functioneren van de dierenasielcentra toekomstgericht nog te gaan verbeteren? Zo kunnen we effectief naar meer professionalisering gaan, want dat hebben we met zijn allen onderschreven in het regeerakkoord.

Wat de onaangekondigde controles betreft: ik heb kennisgenomen van het feit dat u uw mening hebt herzien. In 2015 had u duidelijk gesteld dat u elk asielcentrum wilde controleren. Nu zegt u dat u werkt met een effectief controleplan en met een risicoanalyse, en dat u selectiever te werk gaat. Daar zie ik een verscheidenheid. Maar op zich is het positief om vast te stellen dat er maar acht pv's waren. Aangezien het controleorganisme van uw diensten versterkt is geweest, ga ik ervan uit dat uw diensten in de toekomst, op een positieve manier, toch nog meer dierenasielcentra zullen bezoeken.

– Els Ampe treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Ik denk dat het verhaal van dierenasielen die starten en stoppen ook in andere sectoren zichtbaar is. Het zijn inderdaad mensen die met hart

en ziel een dierenasiel openen. Het is belangrijk dat iemand die start, of het idee heeft om te starten, goed wordt geïnformeerd over de verantwoordelijkheid die men draagt. Minister, misschien hebt u nog bijkomende initiatieven om net die mensen die interesse hebben om een nieuw dierenasiel op te starten, goed te informeren en te wijzen op hun verantwoordelijkheid? Zult u daar nog iets extra's rond doen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst duidelijk stellen dat het de ambitie blijft om alle asielen te controleren, maar zeker niet jaarlijks. Dat zal over meerdere jaren zijn.

De studie naar structurele financiering loopt. Ik heb er van hieruit geen zicht op wanneer die zou moeten worden opgeleverd. Het gaat gewoon over de vraag welke criteria we kunnen hanteren voor de hoogte van de subsidies. Vorig jaar heb ik een eenmalige financiering gegeven van 3000 euro voor iedereen. Natuurlijk is dat arbitrair. De vraag is nu op grond van welke criteria we subsidies zouden toekennen. Bijvoorbeeld het aantal diersoorten dat wordt gehouden, vind ik een belangrijk criterium. De meeste asielen, ongeveer 100 van de 160, houden maar één diersoort. Er is een asiel dat acht diersoorten houdt. De complexiteit, de moeilijkheidsgraad en de kost verschillen dus wel. Het is vooral die opdracht die we hebben gegeven.

Wat betreft de eenmalige financiering, zei u: 78 asielen. Ik weet niet op welk moment dat was, maar dat is eigenlijk al een goed cijfer, want het loopt nog altijd. Men heeft nog tot eind april de mogelijkheid om een beroep te doen op de financiering. Het is dus een tussenscore en die zal nog wel grondig oplopen, denk ik.

Gweny De Vroe (Open Vld): Het klopt, inderdaad. Ik dacht dat ik in januari dat antwoord heb gekregen. Het is te hopen dat veel mensen die daarmee bezig zijn, aan het luisteren zijn en alsnog een beroep doen op die subsidie, niet alleen voor het geld maar vooral voor de ondersteuning die ze krijgen en het feit dat de opgevangen dieren in een breder kader aan de mensen die interesse hebben om een dier te adopteren, worden bekendgemaakt. Dat is sowieso een win-winsituatie.

Minister, wat betreft de structurele financiering om de dierenasielen goed te ondersteunen, kijk ik uiteraard uit naar wat precies verkozen zal worden. Uiteraard ben ik uw bondgenoot om daar mee over na te denken en om structurele maatregelen te nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Els Sterckx aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het uitblijven van een verbod op elektrische halsbanden voor honden – 1457 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, tot op vandaag is het gebruik van halsbanden die elektrische schokken toedienen, nog steeds toegelaten. Deze halsbanden zijn ook nog steeds vrij verkrijgbaar. Artikel 42 van het decreet van 13 juli 2018 tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren in het kader van de zesde staatshervorming stelt: "Artikel 4, 1°, van dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum." Artikel 4, 1° van het vermelde decreet stelt dan weer: "er wordt" – in de dierenwelzijnswet – "een paragraaf 2/2 ingevoerd, die luidt als volgt: '§ 2/2. Het gebruik bij honden van halsbanden die elektrische schokken kunnen toedienen is

verboden. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om afwijkingen van dit verbod toe te staan voor het gebruik bij opleiding of gedragstherapie voor honden.”

Minister, een jaar geleden antwoordde u op een parlementaire vraag over dit thema: “Uit de ontvangen reacties blijkt een sterke verdeeldheid, waarbij sommigen pleiten voor een algemeen verbod, anderen voor het beperkt toelaten en nog anderen voor het onbeperkt toelaten.” Dat moest de vertraging in de uitvoering verantwoorden. Inmiddels lijkt er echter nog steeds geen schot in de zaak. Dat de regering nalaat een door het Vlaams Parlement goedgekeurde wetgeving uit te voeren, doet toch wel enkele vragen rijzen.

Minister, waarom hebt u deze door het Vlaams Parlement goedgekeurde wetgevende bepaling inzake het verbod op elektrische halsbanden nog steeds niet uitgevoerd? Zal het verbod op stroomhalsbanden überhaupt nog worden uitgevoerd? Zo ja, wanneer mag een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering over deze kwestie alsnog verwacht worden en welke uitzonderingen gaat u daar eventueel in toestaan?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, tijdens de vorige regeerperiode is op mijn voorstel de decretale basis voor een mogelijk verbod van die stroomhalsbanden gelegd. Die decretale basis is gebaseerd op een advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Dat advies is niet bepaald binair en gaat niet uit van een volledig en algemeen geldend verbod.

Dit heeft te maken met het behoud van de mogelijkheid voor mensen die het goed menen met dierenwelzijn om die zaken in sommige gevallen selectief te gebruiken. Het gaat dan om de opleiding van politiehonden of om honden met gedragsproblemen. In plaats van ze te euthanaseren, kan het een ultieme mogelijkheid zijn om die dieren, vooral door het gebruik van zulke technieken door een gedragstherapeut, toch nog enigszins op het rechte pad te krijgen.

De praktische moeilijkheid is dat we dit gebruik dan binnen een regelgevend kader moeten aflijnen. Concreet is de moeilijkheid dat het beroep van gedragstherapeut voor honden niet wettelijk is geregeld. Iedereen kan vandaag zeggen dat hij een gedragstherapeut is en een plaatje aan zijn voordeur hangen. Dat is een praktische moeilijkheid. Ik heb de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn gevraagd hoe we dit zonder een absoluut verbod enigszins kunnen reguleren en bepalen.

Een andere concrete piste waaraan ik denk, is een engagement, een protocol of een samenwerking met de handelszaken. Dat bestaat in sommige gevallen al. Zij zouden dan een grote terughoudendheid aan de dag kunnen leggen, bij de verkoop van die producten de een of andere toets kunnen doorvoeren en dit niet zo maar aanbieden aan iedereen die erom vraagt. Ze zouden dit niet gewoon voor vrije verkoop zichtbaar in de rekken kunnen leggen.

Dat zijn verschillende werkwijzen. Ik heb de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, die zich in eerste instantie al over de decretale basis heeft uitgesproken, gevraagd te proberen een gedetailleerd voorstel met betrekking tot de regulering te doen en voor te stellen aan de hand van welke criteria we ervoor kunnen zorgen dat die zaken, als ze dan toch moeten worden gebruikt, door de juiste handen worden gebruikt.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, ik begrijp dat het moeilijk is, zeker als het beroep van gedragstherapeut nog niet wettelijk is geregeld. U hebt gesteld dat er onderzoek is gepleegd, maar u hebt niet geantwoord op mijn vraag wanneer u dit verbod effectief wilt invoeren. In Nederland heeft minister Schouten beslist dat het gebruik van de stroombanden vanaf 1 juli 2020 wordt verboden. In Nederland

heeft wetenschappelijk onderzoek immers aangetoond dat het gebruik van die stroombanden een ernstige inbreuk op het welzijn van het dier is.

Zo lang we niet wettelijk kunnen regelen of personen al dan niet gedragstherapeuten mogen zijn en zo lang het onderzoek naar het gebruik van de stroombanden blijft aanslepen, stel ik voor om, naar het Nederlands voorbeeld, ook bij ons een definitief verbod in te voeren. U hebt nog geen datum voor de invoering van dat verbod kunnen voorstellen. Na de verschillende jaren die we misschien nog nodig hebben om een wettelijk kader voor gedragstherapeuten te creëren, kunt u het decreet eventueel aanpassen om, in het kader van de technieken die de therapeuten gebruiken, een uitzondering toe te staan. Tot het zover is, wil ik toch oproepen om naar een totaalverbod te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, het artikel is tijdens de vorige legislatuur goedgekeurd en mijn fractie is van mening dat het belangrijk is de vakspecialisten ter zake te raadplegen. Ik vind het dan ook verstandig dat u opnieuw te rade zult gaan bij de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn om een sluitend advies te krijgen.

In het advies van 2018 over het gebruik van de elektrische halsbanden verwijst de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn veeleer naar de positieve beloningsstrategie voor honden die wereldwijd steeds meer de norm wordt. In dit advies waarop het bewuste, te implementeren artikel gebaseerd is, pleiten zij dan ook niet voor een algemeen verbod op die elektrische halsbanden. Het kan blijkbaar eventueel een noodzakelijk hulpmiddel zijn om honden te trainen. Net daarom is het zo moeilijk om deze gevallen precies te bepalen.

Minister, u hebt zonet gezegd dat u nog eens te rade zou gaan bij de Raad voor Dierenwelzijn. Hebt u een idee wanneer u dit ter sprake zult brengen?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Vorige legislatuur is dat verbod inderdaad goedgekeurd en het is dus uitkijken naar de verdere uitvoering. Er stond geen datum in, het is dus afwachten hoe daar verder concreet werk van gemaakt zal worden. Dat moet gebeuren op een realistische manier, zoals de minister zelf heeft gezegd. We volgen dit dossier uiteraard verder op.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In Nederland heeft men dat verbod inderdaad ook uitgevoerd, wel met uitzonderingen, en met nu ook al praktische uitvoeringsproblemen. We kunnen daar zeker uit leren. Het debat is daar volop aan de gang, ook na de concrete uitvoering van het verbod, het gaat dus niet zonder slag of stoot. Hoewel ik het beste wil voor het dierenwelzijn, ben ik er geen voorstander van om gewoon te gaan naar een verbod. U hebt het over enkele jaren maar de regulering van de beroepsuitoefeningsvoorwaarden voor gedragstherapeuten is nog altijd een federale materie waar ik dus geen vat op heb.

Men vertelt me dat de halsbanden worden gebruikt voor de opleiding van honden voor de politie en voor Defensie. Daarnaast zouden in het geval van een verbod honden worden geëuthanaseerd die misschien nog op het juiste pad kunnen geraken dankzij het gebruik van die toestellen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Minister, u geeft nog altijd geen antwoord in verband met de timing die u vooropstelt om dat verbod in te voeren.

Minister Ben Weyts: Ik vraag het advies van de Raad voor Dierenwelzijn die zijn eigen werkzaamheden regelt. Dat is een onafhankelijk orgaan, ik kan dan ook niet zeggen wanneer ik dat wil hebben.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik wil nog toevoegen dat eventueel een uitzondering kan worden opgenomen in de wet voor honden die bij de politie en bij Defensie worden ingezet. We mogen dit echter niet te lang laten aanslepen. Er mag niet nog eens twee of drie jaar overgaan voor er een beslissing komt van de Raad voor Dierenwelzijn. Ik dring er dan ook op aan om daar zo snel mogelijk werk van te maken zodat dit decreet kan worden uitgevoerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Slootmans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de postbedeling van Frans-talig drukwerk in Zaventem door de vzw Citoyens de Zaventem – 1428 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, het is al de vierde of vijfde keer dat u over dit onderwerp wordt ondervraagd, voorlopig zonder resultaat.

De vzw Citoyens de Zaventem, een politiek vehikel van de heer Maingain van DéFI, zo blijkt, heeft in Zaventem opnieuw een Franstalig pamflet verspreid. Wij zijn in de Rand wel al wat gewoon als het op anderstalig drukwerk aankomt maar dit slaat toch werkelijk alles. In niet mis te verstande bewoordingen wordt de Vlamingen afgeschilderd als een wereldvreemd, bijna boosaardig volk. Er wordt ook openlijk opgeroepen om politiek verzet te tonen tegen het Nederlandstalig karakter van de gemeente. Verder worden ook tips gegeven om het Frans in de gemeente te promoten en om zeker niet het Nederlands te hanteren. Ook uw eigen Randbeleid wordt zwaar op de korrel genomen, vooral dan het onderdeel Wonen in Eigen Streek. Het woord fascisme valt net niet.

Los van de vrijheid van meningsuiting, minister, en de grondwettelijke taalvrijheid, die er inderdaad is, moet u toch bekennen dat dit pamflet een verregaande aantasting is van het Vlaams karakter van de Rand en dat er dus nood is aan een kordaat antwoord vanuit Vlaanderen. Temeer, minister, omdat alles erop wijst – en u weet dat – dat er wellicht publieke middelen werden gehanteerd en dat het dus onder meer door Vlaamse publieke middelen wordt gefaciliteerd, met name door de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe.

Zo is de vzw die het pamflet verspreidt, gevestigd op het adres van de sociale dienst van de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe, toevallig de gemeente waar de heer Maingain, die toch niet direct bekend staat voor zijn Vlaamsvriendelijkheid, burgemeester is.

Minister, u hebt campagne gevoerd onder de slogan 'De Rand groen en Vlaams'. Ik denk dat ik het elfendertig keer gehoord heb. Het verheugt me dat u dat zegt. Maar dit pamflet staat daar compleet haaks op.

Vandaar mijn concrete vraag. Welke initiatieven zult u nemen tegen deze ronduit anti-Vlaamse provocatie die nota bene, gedeeltelijk op zijn minst, gefinancierd wordt door Vlaams belastinggeld?

– Karl Vanlouwe treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik houd het kort, want deze kwestie is al regelmatig aan bod gekomen in dit parlement. Het is denk ik de vierde keer dat dit initiatief genomen wordt. Ik denk dat het nogal schrijnend is, maar anderzijds ook meelijwekkend, dat een gemeentebestuur zich met dergelijke zaken bezighoudt, terwijl men er zelf niet in slaagt om Nederlandstalige gemeentescholen van deftige infrastructuur te voorzien. Ik verwijs daarbij naar de Prinses Paolaschool en Klim Op School, die al geruime tijd wachten op nieuwe infrastructuur. Maar blijkbaar steekt men liever via allerlei omwegen, die niet altijd aantoonbaar zijn, overheids-geld in de werking van een vzw die tracht verdeeldheid te zaaien in een andere gemeente.

Ik denk dat onze beoordeling van deze initiatieven van Citoyens de Zaventem gelijklopend is. De vraag is: hoe reageren we daarop? Ik moet in een plas water de zon zien schijnen. Ik verheug me over het gegeven dat men zich blijkbaar ergert aan en gefrustreerd is over de Vlaamse beleidsmaatregelen die genomen worden en in de pijn zitten. Dat is blijkbaar de aanleiding. Blijkbaar doen we het toch zo slecht niet, als dat leidt tot frustratie en ergernis in hoofde van Fransdolle supporters.

Ten tweede stel ik met enig genoegen vast dat zulke provocaties opnieuw het Vlaams vuur in de pan doen slaan, wat op het vlak van motivatie dan toch ook geen slechte zaak is. Dus ik denk dat de gepaste reactie er altijd een is van: ten eerste is het wat meelijwekkend en ten tweede wat ironisch. Van die ironie heb ik de vorige keer ook blijken gegeven. Ik denk dat elk initiatief dat van hetzelfde laken een broek zou zijn, en bijvoorbeeld de inwoners van de gemeente van de heer Maingain erop zou wijzen dat het belastinggeld van de betrokken inwoners gebruikt wordt voor vrij zinloze doeleinden, natuurlijk mijn aanmoediging kan krijgen. Maar vergeef me dat ik daarvoor zelf geen Vlaamse overheidsmiddelen, geen Vlaams belastinggeld ga inzetten. Dat lijkt me verspilling.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Dank u, minister. U doet er een beetje lacherig over, het woord ironie valt, meewarig, ik heb de indruk dat u zelfs een beetje apathisch bent, maar ik denk dat vooral één iemand lacht met zo'n slappe reactie vanuit Vlaanderen, en dat is Olivier Maingain. U moet zich eens inbeelden dat in Braine-l'Alleud, in Ophain, in Rebecq een dergelijk pamflet in de bussen zou vallen, van de N-VA, van het Vlaams Belang, van de Vlaamse Volksbeweging, van een gelieerde vzw: het land zou op zijn kop staan, minister. Ze zijn verdorie hun gevoeg op onze kop aan het doen en wij mogen niet zeggen dat het stinkt, neen, wij moeten dat zelfs positief vinden, want in zekere zin doet dat het Vlaams vuur in de pan slaan. U zegt dat we dit niet al te ernstig moeten nemen en dat we er niet al te veel aandacht aan moeten schenken. Nochtans – en u weet dat, minister, en de heer Vanlouwe weet dat zeker – zijn er partijgenoten van u in het Brussels Parlement die daar toch enigszins anders over denken en die roepen minister-president Vervoort daar wel degelijk tot de orde om daartegen actie te ondernemen. In de vorige legislatuur hebben zij ter zake minister-president Vervoort zelfs opgeroepen om die man uit zijn functie te ontheffen wegens dit meewarig pamfletje, zoals u het noemt. Maar hier, waar hun minister aan de knoppen zit, wordt het bijna afgedaan als een fait divers. Als een dergelijke provocatie niet beantwoord wordt door een minister van de Vlaamse Rand, stel ik mij eigenlijk heel veel vragen bij het nut van het bevoegdheidsdomein dat u beheert. U laat impliciet toch merken dat er blijkbaar geen instrumenten zijn die u zou kunnen hanteren om hier iets tegen te doen. Dat is wat ik lees uit uw antwoord. Maar die zijn er natuurlijk wel. Er is het Overlegcomité, u zou uw collega minister-president

Vervoort ter verantwoording kunnen roepen, of zoals uw eigen N-VA-afdelingsvoorzitter in Zaventem zei: 'Minister Weyts moet iets doen'. Ik zal hem alvast uw antwoord overmaken, minister, ik denk dat hij zeer sterk onder de indruk zal zijn.

Karl Vanlouwe (N-VA): In tegenstelling tot wat collega Sloomans zegt is het wel duidelijk wat het standpunt van de minister daarover is. Hij heeft in het verleden daar ook al meermaals rond geageerd. Mijn fractie in het Brussels Parlement heeft daar inderdaad ook reeds de nodige maatregelen en stappen tegen gezet. De minister heeft ook heel duidelijk gezegd dat we ons moeten focussen op de manier hoe we Zaventem Vlaams en groen kunnen houden.

U probeert natuurlijk oppositie te voeren tegen een minister die wel degelijk een Vlaams beleid in de Rand voert, maar u zou zich vooral moeten verzetten tegen die verenigingen die in de Rand een bepaald beleid gaan voeren met geld dat ze extra krijgen voor een Vlaamse schepen in Brussel en waarbij er voortdurend een loopje genomen wordt met de taalwet. U vergist zich eigenlijk opnieuw van vijand.

Het is inderdaad wraakroepend dat de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe dergelijke deloyale praktijken en pamfletten verspreidt, een gemeente die, zoals de minister al zei, eigenlijk niets of weinig doet om het Nederlandstalig onderwijs te ondersteunen en het geld dat ze krijgt voor die extra Vlaamse schepen, waar we ons ook vragen bij kunnen stellen, dan nog op een onwettige manier aanwendt om dat geld in de Rand te gebruiken via die vzw. Vandaag zegt trouwens nog een topper van de PS, de Franstalige socialisten: "La Flandre doit comprendre que demain, Bruxelles sera une ville internationale majoritairement francophone, ils peuvent aller chercher une nouvelle capitale à Anvers". Dat zijn bepaalde segregatievoorstellen die de PS voorstelt. Ik denk dat we ons moeten focussen op waar het probleem daadwerkelijk zit, en dat is inderdaad het oneigenlijk gebruik van geld dat die Brusselse gemeenten krijgen. Een van de suggesties – maar dat vereist natuurlijk ook een wetswijziging – is dat het geld dat toegewezen wordt aan die Vlaamse schepenen in Brussel, aangewend wordt voor Vlaamse Nederlandstalige initiatieven in de hoofdstad en niet wordt misbruikt voor bepaalde gelden. Maar ik respecteer zeker wat de minister daarover gezegd heeft, we moeten alles doen om de Vlaamse Rand Vlaams en groen te houden, met alle mogelijke middelen.

Minister Ben Weyts: Collega's, ik dank u. Ik vind het prima dat dit in het Brussels Parlement wordt aangekaart. Het beste zou zijn dat het in de gemeenteraad wordt aangekaart, want daar wordt beslist over de besteding van de lokale overheidsmiddelen. Dat lijkt mij de meest aangewezen weg. Ik hou mij toch vooral bezig met het voeren van een Vlaams en groen beleid, in onze Vlaamse Rand. Het is hoopgevend vast te stellen dat onze beleidsmaatregelen leiden tot alsmaar grotere frustratie en ergernis bij FDF'ers of aanhangers van DÉFI. Dat is prima, dan neem ik dat er graag bij. De beleidsmaatregelen die we vanuit de Vlaamse overheid nemen, moeten zorgen voor een groenere, en vooral Vlaamsere, Rand.

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Ik hoor eigenlijk weinig concrete maatregelen. In de vorige legislatuur hebt u ten minste nog de moeite gedaan, heb ik begrepen, om een briefje te sturen naar uw collega Vervoort. Dat horen we vandaag zelfs niet. De heer Vanlouwe zegt dat hij heel tevreden is met wat u zegt en doet. Volgens mij doet u niets.

Ik zou mij ook van vijand vergissen. Welnu minister, en mijnheer Vanlouwe, stel u voor – wellicht komt die dag nooit – dat de rollen omgedraaid zouden zijn, zou u ons dan niet, als minister van Vlaamse Rand, ondervragen en laten verantwoorden wat hier in de bussen is gevallen. Ik denk dat u het antwoord hierop kent. U begint hier over dossiers van die Vlaamse schepenen. Wij kennen die provocaties, dat is inderdaad misbruik van overheidsmiddelen. Het ene heeft niets te maken met het

andere. U moet dat niet als bliksemafleiders gebruiken. Minister, u hebt campagne gevoerd met de slogan 'De Rand groen en Vlaams'. Nogmaals, u doet dat vooral met woorden, maar het zou ook leuk zijn mocht u dat met daden doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.